

KRE BTK MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK SZAKDOLGOZATI TÉMÁK (Közzétéve: 2015. április 18., választható a 2015/16. tanévben végzők számára)		
Magyar szakos alapképzés (BA)		
	Témavezető (konzulens)	Választható témák
	Árvay Anett	Pragmatika 1. A meggyőzés és manipuláció pragmatikája 2. Reklámdiskurzusok elemzése 3. Interkulturális kommunikáció 4. Nyelvi udvariasság vizsgálata a magyarban (önálló empirikus kutatás)
MAGYAR SZAKOS ALAPKÉPZÉS (BA)	Bölcскеi Andrea	Nyelvtörténet 1. Egy kódex névszó- vagy igeképző-rendszerének vizsgálata 2. A felsőfok kifejezésének módjai egy korai kódexünkben 3. A jövő idő kifejezésének módjai egy korai kódexünkben 4. Azonos bibliai motívumok nyelvi megformáltsága különböző kódexekben 5. Egy régi foglalkozási ág szókincsének etimológiai és művelődéstörténeti vizsgálata 6. A régi magyar fűszernevek/pénznevek/kelmenevek 7. Legrégibbi tolvajnyelvi szójegyzékeink szókincsa 8. Vándorszavak a magyar nyelvben 9. A modern nemzetközi szavak a magyar nyelvben 10. A tulajdonnevek köznevesülésének típusai 11. A levélbeli megszólítások/udvariassági formulák alakulása a magyarban 12. A köszönési formák története a magyarban Névtan 1. Két vagy három vidék történeti családneveinek/keresztneveinek összevetése (anyakönyvek, összeírások alapján) 2. Egy település régebbi és mai családnévanyaga (anyakönyvek alapján) 3. A keresztnévdivat alakulása egy falu nyelvében (anyakönyvek alapján) 4. A felújított „ősmagyar” keresztnévek 5. A törzsnevekből alakult helységneveink 6. A népsnevekből alakult helységnevek a magyarban 7. A foglalkozásnevekből alakult helységnevek a magyarban 8. Több megye/tájegység helységnevtípusainak összehasonlító egybevetése (történeti források alapján) 9. Egy város utcaneveinek történeti vizsgálata 10. A magyar országnevek története 11. Egy intézménytípus neveinek rendszere 12. Az internet használatával összefüggő névtípusok
	N. Császi Ildikó	--
	Csontos Nóra	--
SZAKOS ALAPKÉPZÉS	Dér Csilla Ilona	Nyelvtörténet 1. Grammatikalizációs folyamatok vizsgálata (különösen a középmagyar kortól kezdődően bármely grammatikai kategóriát vagy annak egyes képviselőit illetően)

		2. Rag-/elemszilárdulással keletkezett elemek a magyarban 3. Toldalékok funkcióváltozásai a magyarban 4. A helyzetviszonyító főnevek grammatikalizációs változásai a magyarban 5. Névutók keletkezése a mai magyar nyelvben 6. Igekötéők régi és új funkciói a magyar nyelvben 7. Módosítószók változásai a magyarban Szófajtan, alaktan 1. A szófaji rendszerezés problémái a magyarban 2. „Töltelékszavak” a magyarban Mondattan 1. A spontán beszéd mondattana. 2. Értelmezés, azonosítás, magyarázás – nyelvi funkciók és megjelenési formák
	Fóris Ágota	Szemantika 1. Hierarchikus viszonyok a nyelvben 2. Szemantikai hálók a szótárakban, illetve a weben 3. Színnevek jelentéstani vizsgálata 4. Etalonok a jelentés meghatározásában 5. Rokonságnevek a magyar nyelvben Alkalmazott nyelvészet Lexikográfia 1. Szótári szócikkek összehasonlító vizsgálata különböző szótárak alapján (egy-egy szócikk részletes vizsgálata több szótár alapján) 2. Egy szótár részletes elemzése (a szótári mega-, makro-, és mikrostruktúra, valamint a tartalom) (választott mű, bármilyen típusú szótár) 3. Új szótártípusok (online szótárak, tanulói szótárak, szakszótárak stb.) 4. Magyar helyesírási szótárak 5. Magyar értelmező szótárak 6. Nyelvészeti szótárak Terminológia 1. Egy tárgykörhöz tartozó terminusok rendszerező vizsgálata (leírások, hierarchikus rendszerbe állításuk, jelentésük leírása stb.) 2. Szakszókincs-vizsgálatok (pl. egy sportág lexikája, egy tudományág közoktatásban használatos lexikája, zenei szakszókincs) 3. Közoktatási tankönyvekben használatos szakszókincs vizsgálata 4. Közoktatási tankönyvek fogalomtárának vizsgálata 5. Nyelvészeti fogalmak elemző vizsgálata
	Heltai János Imre	Szociolingvisztika 1. Konstruktivisták diskurzusok a szociolingvisztikában 2. Közösségi kétnyelvűség, beszélés a kétnyelvűségben (languageing) 3. Kétnyelvű közösségek nyelvi tervezési kérdései 4. Nyelvi szocializáció a kétnyelvűségben 5. Lingvicitizmus, szimbolikus hatalom és erőszak kérdései 6. Sztenderd, sztenderek, sztenderdizációk

MAGYAR SZAKOS ALAPKÉPZÉS (BA)	Heltainé Nagy Erzsébet	Stilisztika 1. Egy választott alkotó nyelvi képei 2. Egy választott alkotó stílusa – a szövegszervező alakzatok 3. A posztmodern nyelvi sajátosságai 4. Nyelvi norma – a stilisztikai normák (elméleti megközelítés) 5. Egy (választott) nyelvi réteg stílussajátosságai 6. Adott szaknyelvi stílus jellemzése Nyelvi normativitás, nyelvművelés 1. Változási tendenciák a nyelvhasználatban 2. Mai szóalkotási folyamatok (saját korpusz alapján) 3. A sztenderd és a közéleti nyelvhasználat 4. A nyelvi norma kutatásának története 5. Lőrincze Lajos szerepe a magyar nyelvművelés-történetben Jelentéstan 1. A metafora szemantikája 2. A metonímia szemantikája 3. Jelentésváltozások a mindennapi nyelvhasználatban 4. Gombocz Zoltán és a szemantika Retorika 1. A magyar retorika nagy egyéniségei 2. Mindennapi retorika – munkahelyi (egyetemi) nyelvhasználat 3. Mindennapi retorika – közéleti nyelvhasználat 4. Mindennapi retorika – egy beszéd típus alapján 5. A tisztelet és az udvariasság nyelvi eszközei
	Honti László	--
	Kontra Miklós	Nyelvhasználat és nyelvhelyesség (empirikus vizsgálatok)

MAGYAR SZAKOS ALAPKÉPZÉS (BA)	Nádor Orsolya	Nyelvpolitika 1. A többségi nyelv tanulásának lehetőségei egy választott kisebbség esetében 2. Egy magyarországi nemzeti kisebbség nyelvpolitikai szempontú vizsgálata 3. A magyarországi nemzetiségek nyelvpolitikai helyzete napjainkban (egy választott kisebbség bemutatásával) 4. A szlovákiai nyelvpolitika főbb vonásai az önálló Szlovákia megalakulásától napjainkig 5. Az Európai Unió és a kevésbé ismert nyelvek: az Unió nyelvi programjai Pszicholingvisztika 1. A mentális lexikon kiépítése az idegennyelv-tanulási folyamat során 2. Nyelvbtlás-vizsgálat (pl. televíziós vitaműsorokban) 3. Diszlexiás felnőttek olvasási és tanulási nehézségei 4. Idegennyelv-tanulás hátrányos helyzetben (diszlexia) 5. Származásnyelvi gyökerek a magyar emigráció 3-4-5. (stb.) nemzedékének mentális lexikonjában 6. Olvasásértési vizsgálatok egy választott korosztálynál 7. Az iskolai felelet mint beszédprodukció vizsgálata Alkalmazott nyelvészet 1. Az anyanyelv-oktatás tankönyvei a kisebbségi magyar iskolákban 2. A bevándorlók nyelvi jogai Magyarországon – de jure és de facto 3. Egy választott ország XX. és XXI. századi nyelvpolitikájának bemutatása 4. A többségi nyelv tanulásának sajátosságai egy választott Kárpát-medencei ország gyakorlata alapján 5. Hozzáadó- és/vagy felcserélő kétnyelvűség kisebbségi helyzetben (egy vegyes lakosságú település vizsgálata) 6. Idegennyelv-tanulás a számítógép segítségével (e-learning) 7. A magyar pedagógiai grammatika kezdeményei Márton József és Riedl Szende műveiben 8. A nyelvi agresszió vizsgálata Szociolingvisztika 1. A mobilkommunikáció korszaka 2. Nyelvi udvariasság a világhálón 5. A magyar nyelv területi változatainak tükröződése a sajtó nyelvében 6. Politikai vitaszövegek elemzése 7. A reklám hatásának nyelvi eszközei
-------------------------------	---------------	---

MAGYAR SZAKOS ALAPKÉPZÉS (BA)	Sólyom Réka	Stilisztika 1. Szóképek vizsgálata egy választott alkotó művében/műveiben 2. A metafora mint jelentésszervező folyamat vizsgálata egy adott korszak szépirodalmának nyelvhasználatában (néhány választott alkotó műveiben) 3. Metonímiák vizsgálata egy adott korszak szépirodalmának nyelvhasználatában (néhány választott alkotó műveiben) 4. Metaforák a hétköznapi nyelvhasználatban 5. A metonímia a hétköznapi nyelvhasználatban 6. Neologizmusok (új szavak, kifejezések) szemantikai felépítésének vizsgálata (saját gyűjtés alapján) 7. Metaforák és metonímiák használata a szaknyelvekben 8. A fogalmi integráció folyamata a jelentésszervezés folyamatában (egy választott köznyelvi vagy szépirodalmi korpusz elemzése) 9. Az internet nyelvhasználatának stilisztikai vonatkozásai Retorika 1. Egy választott szónok szónoki beszédeinek átfogó vizsgálata (felépítése, jellemzői, stílusa) 2. Szóképek és alakzatok a szónoki beszédekben (választott korpusz alapján) 3. Szóképek és alakzatok szerepe a reklámokban (választott korpusz alapján) 4. A reklámok retorikája (a reklámszöveg felépítése, a kapcsolódó auditív és vizuális jellemzők vizsgálata) Kommunikáció 1. Neologizmusok (új szavak, kifejezések) megjelenése és hatása a mindennapi kommunikációra 2. Új szleng és diáknyelvi szavak, kifejezések megjelenése a hétköznapi kommunikációban 3. Internetes kommunikációs műfajok (fórumszöveg, blog, chat stb.) tanulmányozása Helyesírás 1. Idegen eredetű új szavak, kifejezések (neologizmusok) helyesírási problémái a magyarban 2. A mozaikszóként terjedő neologizmusok (a diáknyelv, a szleng magyar és idegen eredetű betűszavainak és szóösszevonásainak) vizsgálata (saját gyűjtés alapján)
	M. Pintér Tibor	Szociolingvisztika 1. A kétnyelvűség megközelítésének különféle szempontjai 2. A magyarországi cigányság kétnyelvűségének megvalósulási formái 3. Romani-párú kétnyelvűség és diglosszia (mennyiben tekintődik diglossziának) 4. Magyarországi kisebbségek nyelvhasználati sajátosságai (saját gyűjtés alapján) 5. A határon túli magyar nyelvváltozatok sajátosságai magyarországi szemmel 6. A szociolingvisztika kialakulása a magyar nyelvészetben
	H. Varga Márta	Szófajtan, alaktan 1. A szófaji rendszerezés szempontjai és a felosztás problémái a magyar grammatikai szakirodalomban 2. A nem tiszta szófaji kategóriák (a kettős- és többszófajúság, az átmeneti

		szófajiság) kérdései a mai magyar nyelvben 3. Segédigék, segédigenevek a mai magyar nyelvben 4. Az igei vonzatstruktúrák vizsgálata a leíró grammatikában 5. A vonzatváltás mint a nyelvhasználat módosulásának sajátos esete. Vonzatváltások a mindennapok nyelvhasználatában és a szépirodalom nyelvében 6. Rokon funkciójú nyelvi formák funkcionális szempontú vizsgálata (különböző grammatikai funkciók vizsgálata; grammatikai eszközök mondat- és szövegbeli funkcióinak vizsgálata) 7. A toldalékmorfémák elhatárolásának problémái a magyar nyelvészeti szakirodalomban 8. Toldalékmorfémák funkcionális vizsgálata 9. A magyar képzőrendszer produktivitásának vizsgálata 10. Az úgynevezett ritkább szóalkotásmódok vizsgálata 11. Redundáns jelenségek a nyelvhasználatban (a grammatikai és a lexikális redundancia esetei) 12. A nonverbális kommunikáció eszközeinek bemutatása 13. A kontrasztív módszer alkalmazása az egyes forrásnyelvi és célnyelvi rendszerek, részrendszerek, jelenségek egybevetéséhez (fonológiai, morfológiai, szintaktikai, lexiko-szemantikai, szupraszegmentális részrendszerek vizsgálata) 14. Nyelvi ötletek, játékok vs. bugyutaság a reklámok nyelvében
--	--	---

	Magyartanári szak (MA)	
	Témavezető (konzulens)	Választható témák
MAGYARTANÁRI SZAK (MA)	Bölcскеi Andrea	1. Névtani ismeretek a középiskolai nyelvtankönyvekben 2. A névtan tanításának lehetőségei a középiskolákban 3. A nyelvi normativitást érintő ismeretek beépítése a középiskolai nyelvtanoktatásba 4. Egy nyelvemlékünök elemzésének módszertana a középiskolai tehetséggondozás keretei között
	N. Császi Ildikó	--
	Csontos Nóra	--
	Dér Csilla Ilona	Pragmatika 1. Diskurzusjelölők/Pragmatikai jelölők funkcionális leírása a magyarban 2. Udvariassági elvek/beszédaktusok vizsgálata a magyarban Szociolingvisztika, gendernyelvészet 1. Az internetes nyelvhasználat sajátosságainak vizsgálata egy kiválasztott műfajban 2. Laikus nyelvi vélekedések attitűdvizsgálata 3. Nemi sztereotípiák vizsgálata valamely kiválasztott nyelvi anyagban (sajtóban, internetes műfajban, társalgásokban stb.) 4. Kollokációk genderszempontú vizsgálata 5. Társalgások genderszempontú elemzése
MAGYARTANÁRI SZAK (MA)	Fóris Ágota	1. A szemantikai hálók oktatási vonatkozásai 2. Szótárhasználat az oktatásban 3. Szótárak könyvben és monitoron – és oktatási vonatkozásai 4. Modern lexikográfiai eszközök felhasználása az oktatásban (a tanórán) 5. Lexikográfia és szaknyelv közoktatási vonatkozásai 6. A Magyar Nemzeti Szövegtár (MNSZ) felhasználási lehetősége a tanári munkában 7. „Hamis” és „valódi” szótárak a közoktatásban 8. Új szótárak és szótártípusok a közoktatásban (online szótárak, tanulói szótárak, szakszótárak stb.) 9. Közoktatási tankönyvek terminológiai vizsgálata
	Heltai János Imre	1. Kétnyelvű közösségek a magyar oktatási rendszerben 2. A kétnyelvű gyermek és az iskola 3. „Kétnyelvű életvilág” – egynyelvű iskola 4. Nyelvjárások és nyelvjárási háttérű tanulók az iskolában
	Heltainé Nagy Erzsébet	1. A stilisztika tanításának története 2. A szövegszervező elv szerepe a műelemzésben 3. A retorika és a stilisztika az oktatásban – ma 4. Mindennapi metaforák és metonímiák – a diáknyelvben 5. Nyelvi kultúra a középiskolában
	Honti László	--
	Kontra Miklós	1. Magyar nyelvi szocializáció és akcentus-érzékenység 2. A 6–10 éves tanulók nyelvi identitását érő hatások iskolai tanórákon 3. A 11–15 éves tanulók nyelvi identitását érő hatások iskolai tanórákon

MAGYARTANÁRI SZAK (MA)	Nádor Orsolya	1. Nyelvcseré-folyamatok egy választott kisebbségi népcsoport esetében 2. Nyelvcseré és nyelvmegőrzés a magyar emigráció egy választott csoportja esetében 3. A reklámok nyelvi hatása a kisiskolások (6-10 évesek) nyelvhasználatára 4. A PISA-jelentésektől a funkcionális analfabétizmusig 5. A tegezés a magázás problémái az egyetemista korosztály körében (fiatal tanárok, tanítási gyakorlat) 6. A kisebbségi magyar nyelvváltozatok megjelenése a sajtóban (egy választott határon túli napilap cikkei alapján) 7. A mentális lexikon kiépítése az idegennyelv-tanulási folyamat során 8. A többségi nyelv tanulásának lehetőségei egy választott kisebbség esetében
	M. Pintér Tibor	--
	Sólyom Réka	1. <i>Be</i> igekötős neologizmusok vizsgálata 2. -/ és -z képzővel létrejött neologizmusok vizsgálata
	H. Varga Márta	1. A grammatikai elemzés problémái a leíró magyar grammatika (alaktan, szófajtan, mondattan) középiskolai oktatásában 2. A funkcionális szemlélet alkalmazása a középiskolai nyelvtantanításban

Magyar mint idegen nyelv tanári szak (MA)		
	<i>Témavezető (konzulens)</i>	<i>Választható témák</i>
	Árvay Anett	1. A magyar kultúra interkulturális bemutatása külföldieknek 2. A magyar vizuális kultúra kiemelkedő alkotásai (választott stílus, műalkotás) 3. A magyar zenetörténet kiemelkedő alkotói (Liszt Ferenc, Kodály Zoltán, Bartók Béla) 4. Kultúra a magyar mint idegen nyelv órán 5. Beszédaktusok összehasonlító vizsgálata (önálló empirikus kutatás)
MAGYAR MINT IDEGEN NYELV TANÁRI SZAK (MA)	Bölcскеi Andrea	1. A magyar tulajdonnevekkel kapcsolatos ismeretek átadása a MID oktatása során 2. A magyar nyelv történetével kapcsolatos ismeretek átadása a MID oktatása során 3. A nyelvi normativitást érintő ismeretek beépítése a MID oktatásba 4. A magyar és az angol nyelv idegen nyelvként való oktatásának módszertana (hasonlóságok, különbségek)
	N. Császi Ildikó	--
	Csontos Nóra	--
	Dér Csilla Ilona	--
	Fóris Ágota	1. Szótárhasználat a MID oktatása során 2. Szótárak könyvben és monitoron – és oktatási vonatkozásaik 3. Modern lexikográfiai eszközök felhasználása az oktatásban (a tanórán) 4. Lexikográfia és szaknyelv oktatási vonatkozásai 5. Online szótárak, adatbázisok, korpuszok felhasználási lehetősége a tanári munkában 6. „Hamis” és „valódi” szótárak az oktatásban 7. Új szótárak és szótártípusok a MID oktatásában (online szótárak, tanulói szótárak, szakszótárak stb.) 8. MID tankönyvek terminológiai vizsgálata
	Heltai János Imre	1. Kétnyelvű diákok a magyar oktatási rendszerben 2. A magyar nyelv és a magyar nyelv tanításának kérdései a szórványban 3. A moldvai magyar oktatási program
	Heltainé Nagy Erzsébet	--
	Honti László	--

MAGYAR MINT IDEGEN NYELV TANÁRI SZAK (MA)	Nádor Orsolya	1. A Tudományos Gyűjtemény a magyar nyelvről 2. A magyar hivatalos nyelv tanításának 19.századi módszerei 3. Egy 19. századi magyar nyelvkönyv komplex elemzése 4. Lotz János munkássága 5. A drámapedagógia alkalmazhatósága a MID tanításában 6. Nyelvkönyvek és nyelvi szintek 7. Elektronikus tananyagok a MID tanításában (komplex elemzés) 8. Magyarságkép-vizsgálat (nyelvkönyvek, idegen nyelvű folyóiratok) 9. A Debreceni Nyári Egyetem története a kezdetektől az 1940-es évekig 10. Szóasszociációs vizsgálatok nyelvtanulók körében 11. A magyar nyelv tanára (nyelvpedagógiai felmérés) 12. Egy hungarológus személyiség vizsgálata 13. Egy választott külföldi oktatóhely történetének feldolgozása
	M. Pintér Tibor	--
	Sólyom Réka	1. <i>Be</i> igekötős neologizmusok vizsgálata 2. -/ és -z képzővel létrejött neologizmusok vizsgálata
	H. Varga Márta	1. A nyelvtan szerepe a magyar mint idegen nyelv tanításában 2. A határozatlan és a határozott tárgyas ragozás kettősségéről 3. A képzők tanítása a magyar mint idegen nyelv oktatásában 4. A szókincs tanításának lehetőségei és módszerei 5. Magyartanítási tapasztalatok angol/német/olasz/ holland stb. anyanyelvű diákok körében 6. A funkcionális szemlélet alkalmazása a magyar mint idegen nyelv oktatásában 7. Egyes grammatikai eszközök elsajátításának vizsgálata (magyarul tanuló külföldiekénél) 8. A magyar mint idegen nyelv sajátos szemléleti vonásai 9. Az igekötős igék tanítása a MID-ben

Terminológia (MA)		
	<i>Témavezető (konzulens)</i>	<i>Választható szakdolgozati téma</i>
TERMINOLÓGIA (MA)	Bölcскеi Andrea	1. A magyar névtani terminológia jellemzői 2. Névtani terminológia az angol/olasz nyelvű nyelvészeti szakirodalomban 3. A helynév-standardizáció elmélete és gyakorlata egy adott országban 4. A terminológia szerepe a szabványosításban
	N. Császi Ildikó	--
	Csontos Nóra	--
	Dér Csilla Ilona	--
	Fóris Ágota	1. Hierarchikus viszonyok a terminológiában 2. Egy tárgykörhöz tartozó terminusok rendszerező vizsgálata 3. A terminusalkotás elvei és gyakorlata 4. Nemzeti terminológia-politika (esettanulmány vagy összehasonlító vizsgálat) 5. Terminológiai szótárak vizsgálata 6. Terminológiai adatbázisok vizsgálata 7. Szabványok leíró vizsgálata és alkalmazási területeik (terminológiai, lexikográfiai, fordítási szabványok) 8. A terminológiai munka modern módszerei 9. Esettanulmány egy vállalatnál/intézménynél folyó terminológiai munkáról 10. Projektmenedzsment (konzulens: Urbán Miklós)
	Heltai János Imre	1. Szórványos írásbeliséggel rendelkező nyelvek (pl. kven, romani) helyzete – sztenderdizáció, nyelvi tervezés kérdései 2. Nyelvi ideológiák és nyelvi tervezés; nyelvi ideológiák a terminológiai munkában
	Heltainé Nagy Erzsébet	1. Köznyelvi és szaknyelvi norma - egy adott szakterület terminusai alapján 2. Terminológia és kodifikáció - új terminusok, szóátvételek kodifikációs problémái 3. Szakszó - köznyelvi szó (elméleti és gyakorlati kérdések)
	Honti László	--
	Nádor Orsolya	1. A magyar mint idegen nyelv tankönyvek nyelvtani terminológiájának elemzése 2. A magyar mint idegen nyelvi tankönyvek szerzőinek szerepe a magyar grammatikai terminológia formálódásában
	M. Pintér Tibor	1. A korpusznyelvészet (korpuszok) felhasználásának lehetőségei a szociolingvisztikában és a terminológiában 2. Úzus vs. ízlés: A nyelvművelés által megbélyegzett jelenségek vizsgálata valós szövegeken (korpuszokon és online szövegeken) 3. A nyelvtechnológia szerepe a terminológiában 4. Korpuszkészítési sajátosságok alkalmazása a terminológiai munkában (szaknyelvi korpusz építése – mindenki által elérhető eszközökkel) 5. Annotációs standardok és megvalósítási nehézségeik a korpuszokban
	H. Varga Márta	1. A terminusalkotás morfológiai vonatkozásai 2. A terminusalkotás módjai (képzés, összetétel, ritkább szóalkotásmódok)

		3. Nemzetközi szavak a terminológiában (telefon, radar, gumi, nejlon stb.) 4. Az idegen eredetű szakkifejezések magyarosításáról 5. Tükörszavak a magyar terminológiában 6. A nyelvészeti terminológia alakulása (első magyar nyelvű nyelvtanainktól napjainkig) 7. Szakszókincsek leíró nyelvészeti szempontú vizsgálata
--	--	---